

Lovforslagets §§ 1—5 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Derpå fulgte:

Første behandling af forslag til lov om statstilskud til forbrugerpriserne på rugbrød og mælk.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 1461).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (H. Hauch): Jeg har herved den ære for det høje landsting at anbefale forslag til lov om statstilskud til forbrugerpriserne på rugbrød og mælk, således som lovforslaget er vedtaget af det andet høje ting.

Hvad angår tilskudsordningen vedrørende rugbrød, påbegyndtes lovgivningen herom ved lov af 16. september 1939, efter at man samme dato havde fastsat maksimalpriser for rug og hvede. Stort set kan det siges, at den i dag gældende rugbrødspris er baseret på den før krigen gældende rugpris, ca. 12 kr., medens rugprisen i dag er ca. 70 kr. pr. 100 kg. Man vil vide, at det fra forskellig side er blevet hævdet, at det er en uanstændig høj rugpris, man er nået til. Men hertil er at sige, at denne pris er udtryk for, at der er mangel på rugfoder, idet størstedelen af den danske rug sikkert er fodret op. Jeg kan iøvrigt oplyse, at prisen på rug udefra er endnu højere end den pris, der her er tale om. Når opfodring af rug er sket i så stort omfang, skyldes det efter min opfattelse, at møllerne ved høstårets begyndelse kun har været villige til at betale meget lave priser. Jeg kan således oplyse, at landmændene i de første ca. 4 måneder af høståret kun kunne opnå en pris, der lå 4 kr. under, hvad de måtte betale for foderkorn. Eksempelvis kan nævnes, at købernoteringen for rug på Københavns børs midt i august var ca. 43 kr., hvilket betyder, at landmændene rundt regnet opnåede 41 kr. Samtidig var salgsnoteringen for dansk foderbyg 48 kr., hvilket vil sige, at landmændene sikkert ikke har kunnet købe dansk foderbyg stort billigere end for et halvt hundrede kroner.

Oprindeligt blev statstilskuddet til brødet ydet til møllerne, således at det var melet, der blev billiggjort. Da melet i 1948 blev for billigt i forhold til foderkorn, gik man

over til den i administrativ henseende noget besværlige ordning at give tilskuddet til bagerne for det fremstillede rugbrød, idet faren for opfodring af brød var betydelig mindre, eftersom brødet indeholdt ca. 40 pct. vand. Med de i dag herskende prisforhold eksisterer der også en fristelse til at fodre rugbrød op, og selvom formalings-tallene for rug endnu ikke tyder på, at opfodring sker i et omfang af nævneværdig betydning, finder jeg det dog hensigtsmæssigt, at der udstedes et klart og utvetydigt forbud mod opfodring.

I det forslag til lov om en kornordning for 1951—52, der blev fremsat samtidig med dette lovforslag i det høje folketing, er der fastsat en afleveringspris for brødkorn på 50 kr., hvilket altså er langt billigere end de for tiden gældende priser. Denne nedsættelse vil for rugbrødets vedkommende automatisk føre til en besparelse for statskassen. For hvedens vedkommende ville der kunne ske en nedsættelse af prisen på flormel og franskrød, men da udgifterne til rugbrødsordningen efterhånden er steget så kraftigt, har regeringen fundet det rigtigst at fastholde den nugældende franskrødspris og lade fordelene ved den lavere udskrivningspris for hvede komme statskassen tilgode. Disse synspunkter har det høje folketing tiltrådt ved at vedtage lovforslaget i den foreliggende skikkelse. I administrativ henseende vil det være lettest at inddrage differencen mellem den gamle og den ny hvedepris ved opkrævning af en afgift af det forholdsvis begrænsede antal hvedemøller.

Meden statens tilskud til rugbrød — som det fremgår af lovforslagets bemærkninger — steg væsentligt i forhold til, hvad vi tidligere har regnet med, kan der påregnes et fald i mælkertilskuddet. På basis af den gennemsnitlige eksportpris ville forholdet ligge sådan, at der her ville blive tale om en formindskelse af det beløb, som nu skal udbetales. Imidlertid har vi indenfor regeringen ment — og det høje folketing har sluttet sig dertil —, at det ville være det rigtigste, at vi under de foreliggende forhold opretholdt den ordning, at vi ikke fik denne stærke stigning i mælkeprisen.

I lovforslagets § 4 er der i konsekvens af det samtidig hermed fremsatte lovforslag om udførsel af smør samt svin og flæsk m. v. lagt loft over det beløb, staten eventuelt skal tilskyde, for at hjemmemarkedsprisen kan holdes nede.

Under behandlingen af lovforslaget i det høje folketing har der fra en enkelt side været ironiseret over, at forslagens § 2